

Är sanningar sanna? Har HRM betydelse för produktivitet? Hur hanterar chefer daglig stress?

Gunnar Gillberg, Lars Ivarsson, Kristina Palm
och Anna Peixoto

Arbetsmarknad & Arbetsliv nr.3, 2020 består av tre artiklar, ett debattinlägg och två recensioner. Numret inleds med artikeln ”Jakten på källan, eller, organisationsförändring och dödens oundviklighet” av Jan Ch Karlsson och Mats Persson. Artikeln utgår från teorin om ”motstånd mot förändring” och analyserar hur denna ”teori” kommit att bli i det närmaste en sanning inom managementlitteratur och läroböcker. I artikeln söker författarna efter källan till teorin om ”motstånd mot förändring”. Syfte är att visa hur olika författare, genom att hänvisa till andras teorier, skapar en teori utan egentlig empirisk grund. Författarna tar oss med på en spännande resa som visar hur vetenskapliga begrepp och ”sanningar” kan lånas från ett vetenskapligt fält och appliceras på ett annat, utan att det egentligen finns några belägg för det rimliga i en sådan överföring.

Anette Nylund, Karolina Parding och Hans-Olof Hagén synliggör, i artikeln ”Synergier av HRM-praktiker bidrar till produktiviteten”, hur HRM-praktikerna ”lärande i arbete och lärandets organisering” bidrar till högre produktivitet. Resultaten visar att ett samlat HRM-index predicerar produktivitet med hög signifikans. Slutsatsen är att ju fler praktiker desto högre produktivitet. Artikeln synliggör och argumenterar med andra ord för HRM:s betydelse för produktiviteten, men den ger också exempel på hur HRM kan mätas och analyseras vetenskapligt.

Marit Bøe, Kristin Rydjord Tholin & Elsa Kristiansen lyfter i artikeln ”Barnehagestyreres opplevelse av stress i det komplekse lederarbeidet” fram förskolechefers situation och visar att cheferna upplever stressfaktorer relaterade både till organisations- och arbetsuppgifter, roller och förväntningar. I artikeln beskrivs de olika handlingsstrategier som cheferna använder för att klara det komplexa ledningsarbetet. Slutsatsen är att förskolecheferna använder en kombination av copingstrategier för att minska den dagliga stressen, men den totala mängden

arbetsuppgifter som identifierats i studien visar också att det finns ett behov av att utveckla åtgärder som kan hjälpa chefer att hantera arbetsrelaterad stress.

I debattinlägget – ”Coronakrisen synliggör behovet av att analysera arbete som ett kall” – slår Mattias Bengtsson och Marita Flisbäck ett slag för att det något ”utskällda” begreppet kall bör återupplivas då det förefaller vara ett viktigt begrepp för att förstå meningsfullhet och välmående hos vissa individer och i vissa yrken.

Avslutningsvis recenserar Eskil Wadensjö två doktorsavhandlingar, Jeffrey Mitchells *Prejudice in context over time. How demographic, economic and social conditions influence anti-immigrant attitudes in adolescents and adults* och Louisa Vogiazidess *Pathways and Destinations: Spatial mobility and socioeconomic integration of international migrants in Sweden*.